

ΠΡΑΞΗ:
«ΜΟ.ΔΙ.Π» (Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας) του Πανεπιστημίου Μακεδονίας»
Κωδικός MIS 299516

ΥΠΟΕΡΓΟ:
«ΜΟΔΠ του ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ» και α/α «01»

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ:
«Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» (Ε.Π.Ε.Δ.Β.Μ.) 2007-2013
Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων

ΛΕΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2:
«Αναβάθμιση της ποιότητας της εκπαίδευσης και προώθηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης στις 3 περιφέρειες Σταδιακής Εξόδου»

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ:
«Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας των Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης-ΜΟΔΠ»»

Η Πράξη συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (Ε.Κ.Τ.) και από εθνικούς πόρους, μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.) του Υπ.Ε.Π.Θ

Παραδοτέο
Πακέτο Εργασίας Π.Ε. 2 Προσδιορισμός Δεικτών Ποιότητας
Δράση Δ.2.1 Σχεδιασμός κοινού συστήματος εσωτερικής διασφάλισης
ποιότητας
Παραδοτέο Π2..1.1: Περιγραφή- Πλαίσιο Γνωστικού Αντικειμένου (Subject
Benchmark Statement)

Για την εκπόνηση του παραδοτέου απασχολήθηκαν τα κάτωθι μέλη της ομάδας έργου :Αγγελική Νικολάου
Φίλιππος Παπαδόπουλος

Θεσσαλονίκη, Μάρτιος 2011

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ – ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΝΩΣΤΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα οικονομικά έχουν ορισθεί με διάφορους τρόπους στη μακρόχρονη πορεία της ιστορίας τους. Ωστόσο αν αναζητήσουμε το καταστάλαγμα όλων αυτών των ορισμών, θα μπορούσαμε να καταλήξουμε στον εξής:

«Οικονομική είναι η μελέτη του τρόπου με τον οποίον οι κοινωνίες χρησιμοποιούν τους σπανίζοντες πόρους τους για να παραγάγουν πολύτιμα αγαθά και να τα διανείμουν μεταξύ των μελών τους.»

Είναι σημαντικό λοιπόν για μια οικονομία, δεδομένου ότι τα αγαθά σπανίζουν και ότι οι ανθρώπινες ανάγκες είναι απεριόριστες, να χρησιμοποιήσει με τον καλύτερο τρόπο τους περιορισμένους παραγωγικούς πόρους της. Μια οικονομία παράγει αποτελεσματικά όταν δεν μπορεί να βελτιώσει την ευημερία ενός μέλους της χωρίς να βλάψει την ευημερία κάποιου άλλου μέλους της.

Η ουσία της οικονομικής έγκειται στην συνειδητοποίηση της στενότητας και στην οργάνωση της κοινωνίας έτσι ώστε να χρησιμοποιεί με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο τους διαθέσιμους πόρους της.

Τα τελευταία 50 χρόνια η μελέτη των οικονομικών έχει διευρυνθεί και συμπεριλαμβάνει μια πολύ μεγάλη ποικιλία θεμάτων. Επίσης μπορεί να συνδυαστεί με άλλες επιστήμες όπως πολιτική επιστήμη, νομική, κοινωνιολογία, ανθρωπολογία, γεωγραφία, ιστορία, ψυχολογία, περιβάλλον, επιστήμες υγείας κ.α. Με τη χρήση της οικονομετρίας, η οποία εφαρμόζει τα εργαλεία της στατιστικής σε οικονομικά προβλήματα, οι οικονομολόγοι μπορούν να διαχειριστούν πλήθος δεδομένων και να εξάγουν από αυτά

απλές σχέσεις.

Η οικονομική είναι μια δυναμική επιστήμη που αλλάζει για να αντανακλά τις μεταβαλλόμενες τάσεις των οικονομικών υποθέσεων, στο περιβάλλον, στην παγκόσμια οικονομία και στη κοινωνία γενικά. Σκοπός του τμήματος οικονομικών επιστημών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας είναι η συμβολή στην προαγωγή των οικονομικών επιστημών και κατάρτιση οικονομολόγων υψηλού επιπέδου. Βασικό στόχο του τμήματος αποτελεί η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης των φοιτητών του καθώς και η προετοιμασία τους για σωστή ανάλυση σύνθετων κοινωνικοοικονομικών δεδομένων και δυνατότητα ανάπτυξης και εφαρμογής των κατάλληλων μέτρων οικονομικής πολιτικής.

2. Στόχοι του προγράμματος Σπουδών

Οι κύριοι στόχοι του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών του τμήματος οικονομικών επιστημών είναι:

Να δώσει στους φοιτητές μια ολοκληρωμένη εκπαίδευση στα οικονομικά και τις εφαρμογές τους.

Να αναπτύξει στους φοιτητές την ικανότητα να εφαρμόζουν τη γνώση που έχουν αποκτήσει στη λύση τόσο θεωρητικών όσο και εμπειρικών προβλημάτων στα οικονομικά.

Να εφοδιάσει τους φοιτητές με τα κατάλληλα εργαλεία ανάλυσης για την αντιμετώπιση θεμάτων οικονομικής πολιτικής.

Να εφοδιάσει τους φοιτητές με γνώσεις και ικανότητες με τις οποίες να μπορούν να προχωρήσουν σε ανώτερες σπουδές στα οικονομικά και σε συναφείς γνωστικές περιοχές.

Να βοηθήσει τους φοιτητές να κατανοήσουν την οικονομική διάσταση γενικότερων κοινωνικών, πολιτικών και περιβαλλοντικών θεμάτων.

3. Τα μαθησιακά αποτελέσματα

A. Γνώση και κατανόηση

Ένας τυπικός πτυχιούχος του τμήματος, ο οποίος συμμετέχει ενεργά σε όλες τις εκπαιδευτικές λειτουργίες του τμήματος αναμένεται να έχει αποκτήσει:

Πολύ καλή γνώση των οικονομικών αρχών και να μπορεί να τις αναπτύξει εννοιολογικά, διαγραμματικά και μαθηματικά. Αυτές οι αρχές θα πρέπει να περιλαμβάνουν μικροοικονομικές έννοιες όπως: συμπεριφοράς και επιλογής, παραγωγή και την ανταλλαγή αγαθών, τιμές και χρήση συντελεστών παράγωγης, την λειτουργία και αλληλεπίδραση των αγορών και οικονομική της ευημερίας. Θα πρέπει επίσης να καλύπτουν μακροοικονομικές έννοιες όπως: απασχόληση, πληθωρισμός, εθνικό εισόδημα, διανομή εισοδήματος, οικονομική μεγέθυνση, οικονομικούς κύκλους, λειτουργία του χρήματος και χρηματοδότηση. Η κατανόηση θα πρέπει να επεκτείνεται και σε θέματα οικονομικής πολιτικής τόσο σε μικροοικονομικό όσο και σε μακροοικονομικό επίπεδο.

Καλή γνώση ποσοτικών μεθόδων (μαθηματικά, στατιστική, Οικονομετρία) και ηλεκτρονικών υπολογιστών, τις οποίες οι απόφοιτοι να μπορούν να χρησιμοποιούν στην ανάλυση οικονομικών δεδομένων με την χρήση κατάλληλων οικονομετρικών πακέτων.

Θα πρέπει επίσης να έχουν τις γνώσεις των οικονομικών αρχών που τις χρησιμοποιούν στο σχεδιασμό και την ερμηνεία της πολιτικής σε διάφορα οικονομικά θέματα όπως δημοσιονομική, νομισματική, περιβαλλοντολογική πολιτική.

4. Δεξιότητες

A. Γενικές δεξιότητες

Το πρόγραμμα σπουδών του τμήματος Οικονομικών Επιστημών παρέχει ένα μαθησιακό περιβάλλον που διευκολύνει και ενθαρρύνει την ανάπτυξη γενικών δεξιοτήτων:

Ικανότητα επικοινωνίας.

Ικανότητα διαχείρισης χρόνου.

Ικανότητα παρουσίασης εργασιών (συνέδρια, σεμινάρια..), γραπτώς και προφορικά.

Βιβλιογραφικές δυνατότητες με τη χρήση της βιβλιοθήκης και άλλων ηλεκτρονικών πηγών.

Ικανότητα διαρκούς μάθησης για συνεχή ακαδημαϊκή και επαγγελματική ανάπτυξη.

Ικανότητα χρήσης ηλεκτρονικού υπολογιστή, ποσοτικών μεθόδων και σχετικού λογισμικού για ανάλυση, συγγραφή και παρουσίαση εργασιών.

Σχετική ικανότητα λήψης αποφάσεων

B. Δεξιότητες πεδίου

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος σπουδών του τμήματος Οικονομικών Επιστήμων, οι πτυχιούχοι του θα πρέπει να:

Από την μελέτη των οικονομικών αρχών και υποδειγμάτων οι πτυχιούχοι θα πρέπει να έχουν την ικανότητα απλοποίησης συνθέτων προβλημάτων διατηρώντας τις βασικές σχέσεις, για αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της πολιτικής και άλλων μεταβολών.

Μπορούν να αποφασίζουν για το ποιες παράμετροι είναι οι σημαντικές και ποιες όχι στην παρουσίαση και λύση ενός οικονομικού προβλήματος. Επομένως να έχουν την δυνατότητα να τοποθετούν ένα οικονομικό πρόβλημα σε ένα ευρύτερο κοινωνικό και πολιτικό πλαίσιο.

Συλλέγουν, να αναλύουν, και παρουσιάζουν δεδομένα.

Να παρουσιάζουν και να αξιολογούν με κριτικό πνεύμα ένα οικονομικό πρόβλημα και να προτείνουν λύσεις.

5. Στρατηγικές διδασκαλίας, μάθησης και αξιολόγησης που διευκολύνουν την επίτευξη και εμφάνιση των παραπάνω αποτελεσμάτων και δομή του προγράμματος

A. Δομή του προγράμματος

Για την απόκτηση του πτυχίου Οικονομικής επιστήμης ο φοιτητής οφείλει να ολοκληρώσει με επιτυχία σαράντα πέντε μαθήματα, από τα οποία τα τριάντα εννέα αποτελούν το πρόγραμμα σπουδών, ενώ τα αλλά έξι είναι μαθήματα ξένης γλωσσάς.

Το πρόγραμμα σπουδών του τμήματος δομείται σε δυο κύκλους σπουδών. Ο πρώτος κύκλος σπουδών

αποτελείται από τα μαθήματα των τεσσάρων πρώτων εξάμηνων όπου διδάσκονται μαθήματα βασικής οικονομικής παιδείας και ποσοτικών μεθόδων. Τα περισσότερα μαθήματα αυτού κύκλου είναι υποχρεωτικά και έχει την δυνατότητα να επιλέξει ένα μάθημα από τη λίστα των μαθημάτων επιλογής σε κάθε εξάμηνο.

Στο δεύτερο κύκλο σπουδών, (τέσσερα τελευταία εξάμηνα), διδάσκονται ποιο εξειδικευμένα μαθήματα της οικονομικής επιστήμης, ενώ αυξάνεται η αναλογία μαθημάτων επιλογής στο σύνολο των μαθημάτων δίνοντας έτσι την δυνατότητα στους φοιτητές να παρακολουθήσουν περισσότερα μαθήματα του ιδιαίτερου ενδιαφέροντος τους. Τα μαθήματα επιλογής διακρίνονται σε δυο ομάδες, την ομάδα Α που περιλαμβάνει μαθήματα οικονομικής κατεύθυνσης και την ομάδα Β όπου περιλαμβάνονται μαθημάτων άλλων κατευθύνσεων. Τα πέντε τουλάχιστον μαθήματα από το σύνολο των επτά των μαθημάτων επιλογής του δευτέρου κύκλου θα πρέπει να ανήκουν στην ομάδα Α.

Στο πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνονται και σεμιναριακά μαθήματα όπου απαιτείται η συγγραφή και παρουσίαση από τους φοιτητές μιας εργασίας, της οποίας το θέμα προκύπτει από περιεχόμενο του μαθήματος το οποίο έχουν παρακολουθήσει και εξεταστεί με επιτυχία σε προηγούμενο εξάμηνο.

Με την ολοκλήρωση του 7^{ου} εξαμήνου φοίτησης και με την προϋπόθεση ότι ο αριθμός των μαθημάτων που έχει περάσει ξεπερνά τα 27, εκτός των μαθημάτων γλώσσας, ο φοιτητής μπορεί να αναλάβει την εκπόνηση διπλωματικής εργασίας. Η διπλωματική εργασία ισοδυναμεί με τρία μαθήματα επιλογής.

Επιπλέον το τμήμα προσφέρει σεμινάρια μηχανογραφημένης λογιστικής (γνώσεις μηχανογραφημένου λογιστηρίου) όπως επίσης και σεμινάριο οικονομοτεχνικών μελετών, ενώ οι φοιτητές έχουν την δυνατότητα να κάνουν πρακτική άσκηση σε επιχειρήσεις και οργανισμούς πριν την αποφοίτησή τους (περισσότερες πληροφορίες για το πρόγραμμα σπουδών υπάρχουν στον οδηγό σπουδών του τμήματος και στην ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου).

B. Στρατηγικές διδασκαλίας και μάθησης

Τα μαθήματα στο προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών διδάσκονται κυρίως με την κλασική μορφή διδασκαλίας των αμφιθεατρικών διαλέξεων κατά τις οποίες μπορεί να χρησιμοποιούνται σχετικά οπτικά βοηθήματα. Σε ορισμένα υποχρεωτικά μαθήματα παράλληλα με τις διαλέξεις γίνονται και φροντιστηριακά μαθήματα με ασκήσεις και εφαρμογές για την καλύτερη κατανόηση της ύλης του μαθήματος. Πέραν του κλασσικού τρόπου διδασκαλίας και εξέτασης μαθημάτων το πρόγραμμα προβλέπει την ύπαρξη σεμιναριακών μαθημάτων όπου απαιτείται από τους φοιτητές η συγγραφή και παρουσίαση μιας εργασίας. Εργασίες ατομικές και ομαδικές οι φοιτητές μπορούν να εκπονήσουν και σε αλλά μαθήματα, οι οποίες συμβάλλουν στη τελική τους αξιολόγηση. Όσοι φοιτητές το επιθυμούν μπορούν να αναλάβουν την εκπόνηση διπλωματικής εργασίας μετά την ολοκλήρωση του 7^{ου} εξαμήνου φοίτησης και με την προϋπόθεση ότι ο αριθμός των μαθημάτων που έχει εξεταστεί με επιτυχία

ξεπερνά τα 27 χωρίς να υπολογίζονται τα μαθήματα ξένης γλώσσας. Τόσο οι σεμιναριακές όσο και οι διπλωματικές εργασίες γίνονται με την επίβλεψη του υπεύθυνου καθηγητή και οι φοιτητές πρέπει να χρησιμοποιήσουν τις γνώσεις τους στην οικονομική θεωρία, ποσοτικές μεθόδους, σχετικού λογισμικού, όπως επίσης και στη συλλογή και ανάλυση δεδομένων.

Επιπλέον οι φοιτητές ενθαρρύνονται να μετακινούνται μέσω των προγραμμάτων ERASMUS σε αλλά πανεπιστήμια, χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο. Τέλος προσφέρεται η δυνατότητα πρακτικής άσκησης των φοιτητών σε επιχειρήσεις και οργανισμούς του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, για 3-4 μήνες μετά την ολοκλήρωση του ΣΤ εξαμήνου.

6. Μέθοδοι αξιολόγησης

Οι επιδόσεις των προπτυχιακών φοιτητών αξιολογούνται στο τέλος κάθε εξαμήνου με γραπτές εξετάσεις. Σε ορισμένα μαθήματα κατά την διάρκεια του εξαμήνου οι φοιτητές συμμετέχουν σε ενδιάμεσες εξετάσεις (προόδους), οι οποίες μπορεί να τους απαλλάξουν από τις τελικές εξετάσεις η να συμβάλουν στην τελική αξιολόγηση. Επίσης σε αρκετά μαθήματα κυρίως μαθήματα επιλογής οι φοιτητές μπορούν προαιρετικά να εκπονούν και να παρουσιάζουν εργασίες οι οποίες συμβάλουν στην τελική αξιολόγηση τους. Στην περίπτωση που ο φοιτητής έχει εκπονήσει διπλωματική εργασία αυτή κρίνεται και βαθμολογείται από δυο μελή ΔΕΠ, ένας εκ των όποιων είναι ο επιβλέπων.

7. Σύστημα αξιολόγησης ποιότητας

Η αξιολόγηση των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών και των διδασκόντων εκ μέρους των φοιτητών πραγματοποιείται τις τελευταίες εβδομάδες κάθε εξαμήνου. Πιο συγκεκριμένα στη διάρκεια του μαθήματος διανέμεται ερωτηματολόγιο στους φοιτητές, που περιλαμβάνει ερωτήσεις αξιολόγησης του μαθήματος και του διδάσκοντα.

Με αντίστοιχο τρόπο γίνεται η αξιολόγηση των μαθημάτων και των διδασκόντων στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών.

